

FAITHFUL MEN · ISANG AKLATAN NG MGA KLASIKONG
KRISTIYANO

Filemon

Philemon

H. A. Ironside

Isinalin sa Tagalog mula sa orihinal na Ingles

Faithful Men

PlymouthBrethren.org · KEE Philippine Missions

Orihinal na pamagat sa Ingles: *Philemon*, ni H. A. Ironside.

Salin sa Tagalog, 2026. Ang mga sipi mula sa Kasulatan ay isinalin mula sa edisyong Ingles ng aklat na ito; ang mga talata ay maaaring basahin sa Ang Dating Biblia.

Faithful Men, mula sa PlymouthBrethren.org at KEE Philippine Missions. Libreng basahin at ibahagi; huwag ipagbili.

“Ang mga bagay na iyong narinig sa akin sa harap ng maraming saksi, ay ipagkatiwala mo sa mga taong tapat, na makapagtuturo naman sa iba.” (2 Timoteo 2:2)

Kabanata 1: Panimula

Tama ang sinabi ng iba na ang sulat ni Pablo sa kaibigan niyang si Filemon ang pinakamagandang halimbawa ng personal na sulatang Cristiano noong unang panahon na nananatili pa hanggang ngayon. Isinulat ito upang ipagtagubilin sa kanyang amo ang isang aliping tumakas, nagnakaw, at ngayon ay bumabalik na. Sa likas niyang kabutihang-loob, at dahil alam niyang mahalagang ingatan ang pamantayan ng katuwiran, nag-alok si Pablo na siya ang maging tagapanagot ng lalaking ito, si Onesimo, at pumayag siyang sagutin ang lahat ng pananagutan sa mga nagawa nitong masama noon. Alam niyang lubusang binago ng biyaya ng Diyos ang buhay ni Onesimo, kaya walang pag-aatubili niyang hiniling kay Filemon na tanggapin siya, hindi na bilang alipin kundi bilang kapatid kay Cristo.

Sabi ni Luther, “Tayong lahat ay mga Onesimo ng Diyos.” Sapagkat sa pangyayaring ito, may malinaw tayong larawan ng ating pagkaligaw, dahil sa ating likas na kalagayan at sa ating mga gawa, at ng pagkilos ng biyaya ng Diyos para sa atin. Napakagandang ipinapakita ng sulat na ito ang mga dakilang katotohanan ng kapatawaran batay sa ginawang pagtubos ng Iba, at ng pagtanggap sa atin sa Minamahal.

Kay Filemon mismo, may magandang halimbawa tayo kung ano ang kayang gawin ng pananampalatayang Cristiano sa isang tao na, walang duda, ay sumasamba sa diyus-diyosan bago niya nakilala si Cristo, pero sa kanya ay saganang nakita ang pag-ibig ng Espiritu matapos niyang makilala ang Panginoong Jesus at maligtas. Mukhang naligtas siya sa personal na paglilingkod

ni Pablo, kahit hindi pa kailanman nakadalaw ang Apostol sa Colosas na tinitirhan ni Filemon.

Bagaman napakapersonal ng sulat na ito, tunay din itong bahagi ng kinasihang Salita ng Diyos gaya ng alinmang bahagi ng Kasulatan. Pero sa pagkasi, may puwang pa ring lumitaw ang pagkatao ng sumulat, at sa malapít at pusong sulat na ito, nakikita natin nang kahanga-hanga ang kaibuturan ng puso ng Apostol. Kapansin-pansin na napakalaking bahagi ng Bagong Tipan ay binubuo ng mga sulat, isang uri ng pagsulat na may puwang para sa mga simple at pampamilyang detalye, at ibang-iba sa mabibigat na aklat ng teolohiya. Para bang nais ng ating Diyos at Ama na kausapin ang ating puso sa malambing at malapít na paraan, upang lubos nating ipagkatiwala sa Kanya ang ating loob.

Maaaring isinulat ito ni Pablo habang nakabilanggo sa Cesarea, gaya ng akala ng ilan, pero mas malamang ay sa Roma. Si Onesimo, isang alipin sa sambahayan ni Filemon, ay tumakas matapos pagnakawan ang kanyang amo, at sa kung anong paraan ay nakatagpo niya si Pablo, at sa pamamagitan nito ay naakay siya kay Cristo. Nadama niyang dapat siyang umuwi sa Colosas at pasakop kay Filemon, kaya isinulat ni Pablo ang sulat na ito para ipaliwanag nang malinaw ang lahat.

Hindi ermitanyo si Pablo. Bagaman sa ilang paraan ay namuhay siyang mag-isa alang-alang sa Ebanghelyo (1 Corinto 9:5), tinalikuran ang ligaya at ginhawa ng pagkakaroon ng asawa at tahanan para mas malaya siyang maglibot at mangaral ng Salita, isa pa rin siyang taong may malalim na damdamin at tapat na pagmamahal. Pinahahalagahan niya ang pakikisama ng mga Cristiano. Nagagalak siya kapag ang mga minamahal niya kay Cristo ay naglilingkod nang may pagsang-ayon ng Diyos at

namumuhay nang maayos para sa kaluwalhatian ng Diyos. Labis siyang nasasaktan kapag may tumatalikod at nasisira ang kanilang pagkaalagad (2 Timoteo 4:10). Ipinapakita ng kanyang mga personal na sulat kung gaano kalalim ang malasakit niya sa iba at kung gaano kainit ang pagmamahal niya sa mga naakay niya at sa kanyang mga kaibigan. Basahin ninyong mabuti ang sulat na ito na isinasaisip ang mga bagay na ito, at makikita ninyo kung gaano ito katotoo.

Binibigyan tayo ng sulat na ito ng isa sa pinakamagagandang larawan ng biyaya ng Diyos, gaya ng ipinahayag sa Ebanghelyo, na maaasahan nating matagpuan. Gaya ni Onesimo, tayong lahat ay nagkasala sa ating tunay na Panginoon at Amo. Inabuso natin ang Kanyang mga awa, niyurakan ang Kanyang biyaya, at ninakawan Siya sa paggamit para sa sarili nating makasariling layunin ng mga ipinagkatiwala Niya sa atin upang gamitin sa Kanyang karangalan at kaluwalhatian. Pero binayaran ng Panginoong Jesus ang lahat ng ating utang, at tinupad ang bawat pananagutan sa nilabag na kautusan ng Diyos. Ngayon ay makalalapit na tayo sa Ama sa Kanyang pangalan, tiyak na tatanggapin, at alam nating hindi lang tayo patatawarin, kundi tinanggap na rin tayo sa Minamahal at isinama sa mismong pamilya ng Diyos. Dapat ay laging maging masayang pribilehiyo natin, gaya ng ito ay malaking pananagutan natin, na ipakita sa iba ang biyang ding iyon na sagana ring ibinuhos sa atin.

Kabanata 2: Ang Pananampalatayang Cristiano at ang Pagkaalipin

Filemon 1-25

Hindi agad-agad napawi ang pang-aalipin sa mundo nang lumaganap ang pananampalatayang Cristiano. Pero mula pa sa simula, nagdala ito ng bagong pagtingin sa halaga ng tao, at natutunan ng mga Cristianong amo na pahalagahan at pakitunguhan ang kanilang mga alipin bilang mga kapatid na lalaki at babae kay Cristo. Sa ilalim ng batas ng Roma, hindi sa lahat ng pagkakataon magiging kabutihan ang palayain ang mga alipin. Pero habang lumilipas ang mga siglo at lalong naliliwanagan ang mga tao, sa pamamagitan ng mga turo ni Cristo at ng Kanyang mga apostol ay nawala ang pang-aalipin sa sibilisadong mundo.

Pero masyado na tayong natagalan sa may pintuan, ika nga. Pumasok na tayo at tuklasin ang mahahalagang bagay na ipinahayag dito.

Si Pablo, na bilanggo ni Jesu-Cristo, at si Timoteo na ating kapatid, kay Filemon na aming minamahal at kamanggagawa, at kay Apia na ating minamahal, at kay Arquipo na aming kapwa kawal, at sa iglesyang nasa iyong bahay: biyaya at kapayapaan nawa sa inyo mula sa Diyos na ating Ama at sa Panginoong Jesu-Cristo. Nagpapasalamat ako sa aking Diyos, at lagi kitang binabanggit sa aking mga panalangin, dahil nababalitaan ko ang iyong pag-ibig at pananampalataya na mayroon ka sa Panginoong Jesus at sa lahat ng mga banal; upang ang pakikibahagi ng iyong pananampalataya ay maging mabisa

sa pagkilala sa bawat mabuting bagay na nasa inyo kay Cristo Jesus. Sapagkat kami ay may malaking kagalakan at kaaliwan sa iyong pag-ibig, dahil ang mga puso ng mga banal ay pinasigla mo, kapatid. (tt. 1-7)

“Bilanggo ni Jesu-Cristo,... kay Filemon.” Malamang na isinulat ang sulat na ito mula sa inuupahang bahay na iyon sa Roma (Mga Gawa 28:30) kung saan dalawang taong nakakulong si Pablo habang hinihintay ang pagharap niya kay Nero. Si Filemon ay isang mananampalatayang taga-Colosas na naligtas sa pamamagitan ni Pablo (tingnan ang t. 19). Gaya ng nabanggit na natin, ang sulat ay tungkol sa pagbabalik ng isang aliping tumakas. Ang ibig sabihin ng Pablo ay “ang maliit,” at ng Filemon, “ang mapagmahal,” kaya ito ay sulat mula sa maliit para sa mapagmahal.

“Apia... Arquipo.” Ang Apia ay pangalan ng babae at tiyak na tumutukoy sa asawa ni Filemon. Si Arquipo ay mukhang isang batang mangangaral, marahil ay anak nila. Pero walang makapagsasabi nang tiyak tungkol dito.

“Biyaya... at kapayapaan.” Ito ang karaniwang pagbati ng mga apostol na pinag-iisa ang mga Gentil na nagsasabi ng “Biyaya” (Charis, o Gratia) at ang mga Judio na nagsasabi ng “Kapayapaan” (Shalom) sa karaniwang pagbati. Pareho silang pinag-isa kay Cristo.

“Lagi kitang binabanggit sa aking mga panalangin.” Gaano katotoo ang malasakit ng apostol sa kaibigan at naakay niyang ito! Madalas at palagi niya itong ipinapanalangin.

“Nababalitaan ko ang iyong pag-ibig at pananampalataya.” Magkasabay ang dalawang ito. Kilalang-kilala ang tunay na pagka-Cristiano ni Filemon. Nagagalak si Pablo sa paraan ng

pagsasalita ng iba tungkol sa tunay na kabanalan ng kanyang kaibigan. Ang pananampalataya ay gumagawa (o, nakikita) sa pamamagitan ng pag-ibig. Mahalaga kay Filemon ang Panginoong Jesus, kaya ang puso niya ay umaapaw sa pagmamahal sa lahat ng nasa kay Cristo.

“Ang iyong pananampalataya... maging mabisa sa pagkilala sa bawat mabuting bagay na nasa inyo kay Cristo Jesus.” Hindi ito labis na pambobola, kundi pagkilala sa ginawa ng biyaya ng Diyos sa buhay at karanasan ng taong ito. Dahil dito, nadama ni Pablo na makasusulat siya nang may tiwala habang ihaharap na niya kay Filemon ang kaso ni Onesimo. Nais niyang makita na ang bawat mabuting udyok ay humantong sa kaganapan sa praktikal na paraan. Tandaan, ipapakiusap na niya na tanggapin bilang kapatid si Onesimo, na dati ay isang magnanakaw at aliping tumakas.

“Malaking kagalakan at kaaliwan sa iyong pag-ibig.” Wala nang mas mahalaga pa kaysa makita ang Espiritu ni Cristo sa Kanyang bayan. Dahil sa mabuti at mapagbiyayang diwa ni Filemon, naging pagpapala siya sa marami. Ngayon ay susubukin pa siya ni Pablo. Idinagdag niya, “Ang mga puso ng mga banal ay pinasigla mo.” Sa lumang Ingles ay “bowels” (lamang-loob) ang ginamit dito, pero tama lang na “puso” ang ipalit natin. Ang ibig sabihin ay pinasigla ng pag-ibig ni Filemon ang kalooban ng maraming mananampalataya.

Kaya nga, bagaman may malaking katapangan ako kay Cristo na iutos sa iyo ang nararapat, gayunman alang-alang sa pag-ibig ay nakikiusap na lang ako sa iyo, ako na si Pablo na matanda na, at ngayon ay bilanggo pa ni Jesu-Cristo. Nakikiusap ako sa iyo para sa aking anak na si Onesimo, na naging anak ko habang ako’y nakatanikala: na

noong una ay walang pakinabang sa iyo, pero ngayon ay may pakinabang na sa iyo at sa akin: siya na pinababalik ko sa iyo: kaya tanggapin mo siya, siya na para bang sarili kong puso: na gusto ko sanang manatili sa piling ko, upang siya ang maglingkod sa akin kapalit mo habang ako'y nakatanikala dahil sa Ebanghelyo: pero ayaw kong gumawa ng anuman nang hindi mo nalalaman; upang ang kabutihang gagawin mo ay hindi parang sapilitan, kundi kusang-loob. (tt. 8-14)

“May malaking katapangan ako kay Cristo na iutos sa iyo ang nararapat.” Dahil sa malapít na ugnayang nagbubuklod sa kanilang dalawa kay Cristo, at dahil din sa kanyang awtoridad bilang apostol, malaya sanang makapagbigay si Pablo ng tiyak na utos kung ano ang nararapat na pakikitungo kay Onesimo sa kanyang pagbabalik, ngayong naging Cristiano na rin ito.

“Alang-alang sa pag-ibig ay nakikiusap na lang ako sa iyo.” Pero hindi niya piniling gamitin ang ganoong awtoridad. Mas ginusto niyang ilapit ang bagay na ito sa kanyang kaibigan, at ipinaalala niyang siya ngayon ay “si Pablo na matanda na,” sa paraang mabibigyan si Filemon ng pagkakataong ipakita ang pag-ibig na laging makikita sa kanya, nang malaya, sa sarili niyang kagustuhan, at hindi dahil napipilitan sa anumang paraan.

“Nakikiusap ako sa iyo para sa aking anak na si Onesimo, na naging anak ko habang ako'y nakatanikala.” Malinaw dito na si Onesimo ay anak ni Pablo sa pananampalataya. Siya ang nag-akay sa kanya kay Cristo, kaya natural lang na nag-aalala siya sa kanyang kinabukasan. Kapag ang biyaya ni Cristo ang naghahari sa puso, ang *Iniuutos ko ay nagiging Nakikiusap ako.*

“Noong una... walang pakinabang, pero ngayon ay may pakinabang na.” Ito ay laro ng mga salita. Ang ibig sabihin ng Onesimo ay “may pakinabang” o “nakatutulong.” Kabaligtaran nito ang naging buhay niya noon. Ngayon ay nagbago na ang lahat, at isinasabuhay na niya ang kanyang pangalan. Tayong lahat ay “nagsilihis ng daan”; tayo ay “magkakasamang naging walang pakinabang” (Roma 3:12) sa ating makasalanang kalagayan. Biyaya lamang ang nagpapangyari na ang mga naligtas ay magkaroon ng halaga para sa Diyos.

“Siya na pinababalik ko sa iyo.” Sa kalagayan noon, dahil sa batas ng Roma at sa ugali ni Filemon, nadama ni Pablo na pinakamatalino at pinakamabuti na bumalik ang aliping ito sa kanyang amo. Kaya sa halip na sundin ang titik ng kautusan ni Moises (Deuteronomio 23:15-16), pinabalik niya ito dala ang sulat na ito ng pagtatagubilin.

“Na gusto ko sanang manatili sa piling ko.” Matutuwa sana si Pablo kung nadama niyang malaya siyang panatilihin si Onesimo sa kanyang piling, dahil napatunayan nitong kapaki-pakinabang siya sa maraming paraan, at inisip niyang maaari niyang tanggapin ang ganoong paglilingkod na para bang si Filemon mismo ang gumagawa.

“Ayaw kong gumawa ng anuman nang hindi mo nalalaman.” Pero ayaw niyang abusuhin ang pakikipagkaibigan ni Filemon, at dahil walang pagkakataong sumangguni sa kanya tungkol dito, mas ginusto niyang pabalikin si Onesimo sa dati niyang tahanan.

Sapagkat marahil kaya siya nawalay sa iyo nang sandaling panahon ay upang tanggapin mo siya magpakailanman; hindi na bilang alipin, kundi higit pa sa alipin, isang

minamahal na kapatid, lalung-lalo na sa akin, pero gaano pa kaya sa iyo, kapwa sa laman at sa Panginoon? Kaya kung itinuturing mo akong kasama, tanggapin mo siya na parang ako. Kung siya ay nagkasala sa iyo, o may utang sa iyo, ilagay mo iyon sa aking pananagutan; akong si Pablo ang sumulat nito sa sarili kong kamay, ako ang magbabayad: bagaman hindi ko na sinasabi sa iyo na may utang ka pa nga sa akin, pati ang iyong sarili. Oo, kapatid, bigyan mo ako ng kagalakan sa iyo sa Panginoon: pasiglahin mo ang aking puso sa Panginoon. Dahil may tiwala ako sa iyong pagsunod kaya ako sumulat sa iyo, at alam kong gagawin mo pa nang higit sa sinasabi ko. (tt. 15-21)

“Upang tanggapin mo siya magpakailanman.” Ngayong ang amo at ang alipin ay iisa na kay Cristo, umaasa si Pablo na hindi na muling masisira ang kanilang ugnayan, kundi magkakaroon sila ng pakikisama sa mas mataas na batayan kaysa noon.

“Hindi na bilang alipin, kundi... isang minamahal na kapatid.” Ipinauunawa nito sa atin kung gaano kalalaking pagbabago ang ginagawa na ng pananampalatayang Cristiano sa unang iglesya. Ang dating alipin ay kikilalanin na ngayon bilang minamahal na kapatid sa Panginoon. Si Onesimo, sa kanyang pagliligaw, ay larawan ng landas ng lahat ng hindi pa ligtas. Nagsisi at tunay na nagbago, umuwi siya sa kanyang amo. Ang dakilang aral ng paghalili ay makikita sa alok ni Pablo na bayaran ang utang niya. Ang katotohanan ng pagtanggap ay ipinahihiwatig nang sabihin ni Pablo na ipapakita nila ang pagpapahalaga nila sa kanya sa paraan ng pakikitungo nila kay Onesimo. Isa itong napakagandang maliit na larawan ng Ebanghelyo.

“Kaya kung itinuturing mo akong kasama, tanggapin mo siya na parang ako.” Napakagandang larawan nito ng pagtanggap sa atin kay Cristo! Sa bawat makasalanang naligtas, para bang iniharap siya ng ating Panginoon sa Ama at sinasabi, “Kung itinuturing Mo Akong Kasama, tanggapin Mo siya na parang Ako.” Tayo ay “ganap sa kanya” (Colosas 2:10), sapagkat, “Kung ano Siya, gayon din tayo sa sanlibutang ito” (1 Juan 4:17). Sinasabi Niya sa Ama, “Iniibig Mo sila, [gaya] ng pag-ibig Mo sa Akin” (Juan 17:23). Napakahangal sana ni Onesimo kung itina-pon niya ang sulat ni Pablo at siya mismo ang nagtangkang ipagtanggol ang sarili niyang kaso! Wala nang hihigit pang kahangalan kaysa balewalain ang pamamagitan ni Cristo at lumapit sa Diyos batay sa sariling akala nating kabutihan.

“Kung siya... may utang sa iyo, ilagay mo iyon sa aking pananagutan.” Malinaw na ninakawan ni Onesimo ang kanyang amo. Nag-alok si Pablo na ayusin ang lahat para sa kanya, gaya ng pagbabayad ng ating pinagpalang Panginoon sa lahat ng ating utang sa krus upang tayo ay ariing-ganap sa lahat ng bagay.

“May utang ka pa nga sa akin, pati ang iyong sarili.” Maingat na ipinaalala ni Pablo kay Filemon na sa pamamagitan niya nakilala ni Filemon si Cristo. Kaya tiyak si Pablo na maaasahan niyang kikilos ngayon si Filemon ayon sa kanyang kagustuhan.

“Bigyan mo ako ng kagalakan sa iyo sa Panginoon.” Kapag buong pagmamahal na sinunod ni Filemon ang kahilingan ng Apostol, magagalak ang puso niya na isang bilanggo alang-alang sa pangalan ni Cristo. Kapag ang isang tao ay naligtas sa biyaya, inaasahang lalakad din siya nang may biyaya sa iba, pati sa mga nadarama niyang nagmaltrato at nanlinlang sa kanya.

“Alam kong gagawin mo pa nang higit sa sinasabi ko.” Kahit sandali ay hindi nag-alinlangan si Pablo na gagawin ni Filemon ang hinihiling sa kanya. Ginawa niya ito nang may lubos na katiyakan sa sarili niyang puso na hindi siya mabibigo, at na lalampas pa nga si Filemon sa hinihiling, dahil sa tunay na pag-ibig at pagkakapatiran ng mga Cristiano. Kaya ipinagkatiwala ang sulat kay Onesimo, na naglakbay pabalik sa Colosas, tiyak na patatawarin ang lahat at magkakaroon siya ng lubos na bagong katayuan sa sambahayan ng dati niyang amo.

Bukod dito, ipaghanda mo rin ako ng matutuluyan: sapagkat umaasa ako na dahil sa inyong mga panalangin ay ibabalik ako sa inyo. Binabati ka ni Epafras, na aking kapwa bilanggo kay Cristo Jesus; nina Marcos, Aristarco, Demas, at Lucas, na aking mga kamanggagawa. Ang biyaya ng ating Panginoong Jesu-Cristo ay sumainyo nawang espiritu. Amen. (tt. 22-25)

“Dahil sa inyong mga panalangin.” Buong tiwalang inaasahan ni Pablo na mapapawalang-sala siya, at naniniwala siyang magiging malaya siyang muli para dalawin ang kanyang mga kaibigan at maglingkod sa kanila. Umaasa siyang sasagutin ng Diyos ang panalangin ng marami para sa kanya. At hindi nga siya nabigo, sapagkat ayon sa pinakamapagkakatiwalaang mga tala na umabot sa atin, pinalaya siya nang humarap siya kay Nero at pinahintulutang magpatuloy sa paglilingkod sa Ebanghelyo nang ilang taon bago siya muling hinuli. Pagkatapos ay dinala siyang muli sa Roma, kung saan ikinulong siya sa piitang Mamertine, at matapos siyang opisyal na hatulan, pinugutan siya ng ulo bilang martir para sa Ebanghelyo ni Cristo.

“Epafras, na aking kapwa bilanggo.” Siya ang lingkod ng Diyos na dumating kay Pablo mula sa Colosas, dala ang balita tungkol sa pag-ibig ng mga banal at tungkol din sa pagsisikap ng ilang guro ng maling aral na baluktutin ang batang iglesyang ito (tingnan ang Colosas 1:7-8; 4:12). Mukhang nakasama siya ni Pablo sa pagkabilanggo kahit sandaling panahon man lang, pero hindi sinabi sa atin kung kusang-loob ito o hindi.

“Aking mga kamanggagawa.” Lahat ng apat na pangalang nabanggit ay talagang kawili-wili. Si Marcos ay kamag-anak ni Bernabe, na hindi isinama ni Pablo sa kanyang ikalawang paglalakbay bilang misyonero, pero sumama kay Bernabe nang maghiwalay ang dalawang nakatatandang lalaki. Sa mga sumunod na taon, napawi na niya ang dati niyang pagiging hindi maaasahan, at ngayon ay pinahahalagahan na ni Pablo ang kanyang pakikisama at patotoo (tingnan ang 2 Timoteo 4:11).

Si Aristarco ay tapat na kaibigan ni Pablo, at nang panahong ito ay kapwa bilanggo rin niya (Colosas 4:10). Ang mga pangalan nina Demas at Lucas, ang minamahal na manggagamot, ay magkasamang binanggit dito, gaya rin sa Colosas 4:14. Nakalulungkot, nagkahiwalay sila kalaunan dahil sa pagtalikod ni Demas. Iniwan niya si Pablo na bilanggo dahil inibig niya ang sanlibutang ito (2 Timoteo 4:10).

“Ang biyaya ng ating Panginoong Jesu-Cristo ay sumainyo nawa.” Ito ang karaniwang pagbati ni Pablo, na nagbibigay-diin sa biyaya na tanging sa pamamagitan nito tayo naliligtas, at ito ang natatanging tatak na nagpapatunay sa lahat ng tunay na sulat ng Apostol.

Ang mga personal na sulat ni Pablo ay bunga ng pusong nakatalaga kay Cristo. Paano naman ang ating mga sulat?

Sinisikap ba nating tulungan ang iba na lalo pang makilala Siya sa ating pagsulat?

Sa Diyos ang lahat ng kaluwalhatian.